

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Се прогласува Законот за внатрешни работи,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 29 март 1995 година.

Број 08-1292/1
29 март 1995 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Киро Глигоров, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Стојан Андов, с.р.

З А К О Н

ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Внатрешни работи во смисла на овој закон се работи кои се однесуваат на:

- заштита на животот, личната сигурност и имотот на граѓаните;
- спречување на вршење на кривични дела, откривање и фаќање на сторители на кривични дела и нивно предавање на надлежни органи;
- заштита на слободите и правата на човекот и граѓанинот загарантирани со Уставот;
- спречување на насилно уривање на демократските институции утврдени со Уставот на Република Македонија;
- одржување на јавниот ред и мир;
- спречување на разгорување на национална, расна или верска омраза или нетрпеливост;
- обезбедување на определени личности и објекти;
- регулирање и контрола на сообраќајот на патиштата и други работи сврзани со безбедноста на сообраќајот на патиштата;
- контрола на преминување на државната граница, движење и престој во граничен појас;
- престој и движење на странци;
- утврдување и решавање на граничните инциденти и други повреди на државната граница;
- поставување, контрола и одржување на ознаките со кои се обележува граничниот појас на копно и вода;
- заштита од пожари и експлозии;
- контрола на условите во врска со производство, промет, набавување, поседување и носење на оружје, делови за муниција и муниција;
- производство, промет, складирање, превоз и заштита од експлозивни и други опасни

материи и складирање и заштита од запаливи течности и гасови;

- контрола на пријавување и одјавување на живеалиштето и престојувалиштето на граѓаните;

- укажување на помош при отстранување на последиците предизвикани од природни непогоди и епидемии кои можат да ги загрозат животот и здравјето на граѓаните и имотот;

- истражување и развој во областите на негова надлежност и

- други работи утврдени со закон.

Член 2

Внатрешните работи од член 1 на овој закон ги врши Министерството за внатрешни работи (во натамошниот текст: Министерството) и Дирекцијата за безбедност и контраразузнавање како орган во состав на Министерството.

Член 3

Граѓаните, претпријатијата и другите правни лица и државните органи му овозможуваат уредно вршење на работите од неговата надлежност.

Министерството во рамките на својата надлежност им укажува стручна помош на граѓаните, претпријатијата и другите правни лица и на државните органи во остварувањето на пропишаните права и обврски, заштитата на животот и личната сигурност на граѓаните и имотот.

Член 4

Министерството укажува стручна помош на претпријатијата и другите правни лица и на државните органи во работите на физичко-техничката заштита, врши надзор над примената на прописите за начинот на вршење на заштитата и ја проверува оспособеноста на работниците за физичка заштита во ракување со оружје.

Член 5

Министерството ја известува јавноста за прашањата од негова надлежност.

На граѓаните, претпријатијата и другите правни лица и на државните органи, Министерството им дава информации, податоци и известувања за прашања од својот делокруг за кои тие се непосредно заинтересирани.

Нема да се даваат информации, податоци и известувања кои претставуваат државна, воена, деловна или службена тајна утврдена со закон или друг пропис.

Информациите, податоците и известувањата од ставовите 1 и 2 на овој член ги дава министерот за внатрешни работи (во натамошниот текст: министерот) или работникот кој тој ќе го овласти.

Член 6

Работниците на Министерството работите и задачите ги извршуваат во согласност со правата, должностите и овластувањата утврдени со закон и други прописи донесени врз основа на закон.

Работникот во Министерството е должен да ги извршува наредбите на министерот или од него овластен работник издадени во врска со извршување на функцијата на Министерството, освен ако извршувањето на наредбите претставува кривично дело.

Член 7

Работниците во Министерството се должни во вршењето на работите и задачите да го штитат и чуваат животот и имотот на граѓаните, да ги почитуваат слободите и правата на човекот и граѓанинот и да ги применуваат на пропишан начин само мерките и средствата на присилба што со овој закон или друг пропис се утврдени.

II. ДЕЛОКРУГ И ОРГАНИЗАЦИЈА НА МИНИСТЕРСТВОТО

1. Полиција

Член 8

Работите на непосредното одржување на јавниот ред и мир, регулирањето и контролата на сообраќајот на патиштата, контролата на преминување на државната граница, безбедноста на езерата, како и други работи од член 1 на овој закон, чија природа или услови бараат да ги извршуваат униформирани работници на Министерството ги врши полицијата.

Полицајците се униформиран дел на Министерството кои на униформата носат ознаки на чинот и се вооружени и опремени.

Член 9

За непосредно извршување на полициските и другите внатрешни работи, во секоја општина се формира најмалку една полициска станица.

Член 10

Полицајците можат работите од член 8 на овој закон да ги вршат и во цивилна облека кога тоа ќе го нареди непосредниот раководител или од него овластен работник.

Кога јавниот ред и мир е нарушен во поголем обем, министерот може да нареди и други овластени службени лица од член 24 став 2 на овој закон, да вршат определени работи во униформа.

Член 11

Заради заштита на безбедноста на Република Македонија во воена, во вонредна состојба или кога јавниот ред и мир е нарушен во поголем обем, министерот може од полицајците и приправниците за полицајци, од учениците за полицајци постари од 18 години, студентите, слушателите на курсеви за полицајци, од работниците на институцијата за школување на кадри за потребите на Министерството и од припадниците на резервниот состав кои имаат распоред во полицијата, да формира полициски единици за извршување на определени задачи.

Лицата од став 1 на овој член, додека ги извршуваат задачите заради кои е формирана единицата, се сметаат за овластени службени лица во смисла на член 24 став 2 од овој закон.

2. Криминалистичка полиција

Член 12

Работите на спречување на вршење на кривични дела, откривање и фаќање на сторители на кривични дела, криминалистичко-техничките работи, контрола на престој и движењето на странците, инспекцискиот надзор во заштитата од пожари и експлозии, како и други работи од член 1 на овој закон, ги врши криминалистичката полиција на Министерството.

3. Дирекција за безбедност и контраразузнавање

Член 13

За извршување на работите сврзани со безбедноста и контраразузнавањето се основа Дирекција за безбедност и контраразузнавање (во натамошниот текст: Дирекцијата), како

орган во состав на Министерството.

Безбедност и контраразузнавање во смисла на став 1 од овој член се работи кои се однесуваат на заштитата од шпионажа, тероризам или други активности насочени кон загрозување или уривање на демократските институции утврдени со Уставот на Република Македонија со насилни средства, како и заштита од потешки форми на криминал.

Со Дирекцијата раководи директор кој на предлог на министерот го именува и разрешува Владата на Република Македонија за време од четири години.

Член 14

Директорот е самостоен во извршување на работите на Дирекцијата и за својата работа му одговара на министерот на Владата на Република Македонија.

Член 15

На предлог на директорот на Дирекцијата, министерот донесува акти за организација и работа и за систематизација на работните места на Дирекцијата, на кој Владата на Република Македонија дава согласност.

Во актот за систематизација на работните места на Дирекцијата се утврдуваат работните места со посебни должности и овластувања.

Член 16

Во вршење на работите од својата надлежност работниците на Дирекцијата имаат право да собираат податоци, известувања и информации од својот делокруг.

Граѓаните, органите, претпријатијата и другите правни лица се должни да им овозможат уредно вршење на работите на работниците на Дирекцијата.

3.1. Надзор над работата на Дирекцијата

Член 17

Собранието на Република Македонија врши надзор над работата на Дирекцијата преку соодветна комисија (во натамошниот текст: Комисијата).

Член 18

Комисијата до Собранието на Република Македонија доставува извештај за извршената работа најмалку еднаш годишно.

Пред доставувањето на извештајот од став 1 на овој член Комисијата е должна да го достави извештајот до Владата на Република Македонија заради прибавување на мислење од аспект на заштитата на тајноста на одделни негови делови.

Член 19

Директор на Дирекцијата е должен да овозможи увид и да ги дава сите известувања и податоци од делокругот на работата на Комисијата.

Известувањата и податоците изнесени на седницата на Комисијата се сметаат за државна тајна.

Член 20

Заклучоците во врска со извештајот на Комисијата, Собранието на Република Македонија ги доставува до Владата на Република Македонија.

III. ПОСЕБНИ ДОЛЖНОСТИ И ОВЛАСТУВАЊА НА МИНИСТЕРСТВОТО И ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА ОВЛАСТЕНИТЕ СЛУЖБЕНИ ЛИЦА

Член 21

Работниците со посебни должности и овластувања на Министерството применуваат пропишани средства и методи во вршење на работите.

Работниците од став 1 на овој член се одговорни за законита примена на средствата и методите.

Член 22

Во услови на воена состојба, работниците на Министерството се мобилизираат и ангажираат за извршување на борбени задачи или за други работи во врска со одбраната и безбедноста на Република Македонија.

Во услови на воена и вонредна состојба работниците на Министерството се должни да укажуваат помош при отстранување на последиците предизвикани од природни непогоди и епидемии.

Член 23

На образложено барање на надлежниот субјект за спроведување на извршна одлука, донесена од државен орган, Министерството ќе укаже помош ако при спроведувањето на извршувањето се најде на физички отпор или таков отпор оправдано може да се очекува, како и во други случаи утврдени со закон.

Барање за асистенција се поднесува до Министерството, најдоцна пет дена пред спроведување на извршувањето, освен за итни и неодложни случаи.

За барањето од став 1 на овој член одлучува министерот или од него овластен работник и за истото навремено се известува подносителот на барањето.

Трошоците за асистенција ги сноси подносителот на барањето.

Член 24

Работниците на Министерството кои имаат посебни должности и овластувања определени со закон се овластени службени лица.

За овластени службени лица во смисла на овој закон се сметаат:

- 1) работниците на полицијата и оперативните работници;
- 2) работниците кои извршуваат работи кои се во непосредна врска со полициските и оперативните работи и
- 3) министерот, неговиот заменик, раководните работници кои раководат со одредени организациони единици.

Во актот за систематизација на работните места на Министерството се утврдуваат работните места со посебни должности и овластувања во смисла на став 2 од овој член.

Член 25

Образецот и постапката за издавање на легитимации на овластените службени лица ги пропишува министерот.

Овластените службени лица во согласност со прописите за вршење на посебните должности и овластувања, поседуваат и носат службено оружје, муниција и други пропишани средства и опрема.

Член 26

Овластените службени лица се должни работите од својата надлежност да ги вршат во секоја прилика, без оглед дали се наоѓаат на службена должност и дали тоа им е ставено

во нивна должност.

Овластените службени лица се должни работите од став 1 на овој член да ги вршат и кога нивното извршување е сврзано со опасност по нивниот живот.

Член 27

Овластените службени лица имаат право да ги легитимираат граѓаните заради утврдување на нивниот идентитет.

Документите за идентитетот можат да бидат задржани само за време потребно за проверка на идентитетот, после кое веднаш се враќаат на граѓанинот.

Ако лицето одбива или не е во можност да го докаже идентитетот, може да биде задржано во време потребно за проверка на идентитетот, но не подолго од три часа.

На лицето кое е задржано во смисла на став 3 од овој член му се овозможува идентитетот да го докаже на кој било начин.

Член 28

Овластеното службено лице во униформа при извршувањето на службени работи должно е да се легитимира на барање на граѓанинот.

Кога овластеното службено лице ги врши службените работи во цивилна облека, должно е претходно да се легитимира.

Ако при извршувањето на службените работи има потреба и основа од влегување во туѓ дом или просторија овластеното службено лице должно е претходно да се легитимира и да презентира судска одлука.

Член 29

Овластените службени лица на Министерството, имаат право да задржат лице најмногу 24 часа ако истото го нарушува или загрозува јавниот ред и мир, а воспоставувањето на јавниот ред и мир или отстранувањето на загрозувањето не може да се постигне на друг начин и во случај кога лицето го испорачал странски орган на безбедноста заради спроведување до надлежен орган.

Овластените службени лица на Министерството се должни лицето приведено или лишено од слобода да го запознаат со причините за приведување или лишување од слобода и со неговите права утврдени со Уставот и закон.

Овластените службени лица не треба приведените лица да ги изложуваат на јавна љубопитност.

Задржаното лице има право на жалба до министерот во рок од 12 часа од моментот на задржувањето.

Жалбата не го одлага извршувањето на решението.

Решение по жалбата се донесува и доставува на лицето кое е задржано во рок од 12 часа, од часот од кога е изјавена жалбата.

Овластеното службено лице, доколку има услови е должно во рок од три часа да го известат семејството на задржаното лице, а претпријатието или органот во кој е вработен доколку тој тоа го бара, како и да го запознае лицето со причините за задржувањето и со неговото право на бранител.

Член 30

Заради спречување на извршување на кривични дела, пронаоѓање и фаќање на сторители на кривични дела и пронаоѓање и обезбедување на предмети и траги на кривични дела, овластените службени лица можат да вршат затворање на пристапите на определен простор или објект и да го оневозможат напуштањето на тој простор или објект без одобрение. Овие мерки траат до извршување на службените дејствија.

Преземањето на мерките од став 1 на овој член може да го нареди министерот или од него овластен работник.

Член 31

Овластените службени лица, кога вршат служба на средствата на јавниот сообраќај имаат право на бесплатен превоз со сите средства и на осигурување што го имаат другите патници.

Во случаите на став 1 од овој член граѓанинот или претпријатието немаат право на надоместок за извршениот превоз на овластените службени лица.

Член 32

Овластените службени лица, кога тоа го бараат причините на безбедноста на Републиката, откривање и фаќање на сторител на кривично дело или прекршок, заштита на животот, личната сигурност и имотот на граѓаните одржувањето на јавниот ред и мир, безбедноста на сообраќајот на патиштата или при контрола на преминувањето на државната граница, можат да вршат преглед на превозни средства, лица и багаж и да го насочат движењето на определен простор додека за тоа има потреба.

Одредбите од став 1 на овој член не се однесуваат на воените превозни средства.

Член 33

Заради фаќање на извршител на кривично дело кога непосредно го гонат, заради превезување на жртва на кривично дело, елементарна непогода или друг несреќен случај до најблиската здравствена организација, како и за извршување на други службени задачи од итна природа, овластените службени лица и работниците со посебни должности и овластувања на Дирекцијата само за извршување на службени задачи од итна природа, имаат право да се послужат со сообраќајни средства и со средства за врски до кои можат да дојдат, ако тоа не можат да го извршат на друг начин. За употребата на сообраќајното средство или средството за врска му се издава потврда на сопственикот, односно корисникот на средството.

Сопственикот, односно корисникот на сообраќајното средство или средството за врска има право на надоместок на стварната штета предизвикана со употребата на средството.

Надоместокот на штетата од став 2 на овој член паѓа на товар на Буџетот на Република Македонија.

Член 34

Овластеното службено лице може да употреби средства на присилба пропишани со акт на Владата на Република Македонија заради воспоставување на нарушен јавен ред и мир во поголем обем, совладување отпор на лице кое го нарушува јавниот ред и мир или лице кое треба да се приведе, задржи или лиши од слобода, заради одбивање напад од себе, од друго лице или објект што се обезбедува, заради присилно отстранување на лица од определено место, како и лице кое не постапува по наредба на овластеното службено лице.

Член 35

Овластеното службено лице ќе употреби огнено оружје, ако со други средства на присилба не може:

- 1) да го заштити животот на граѓаните;
- 2) да одбие од себе непосреден напад со кој се загрозува неговиот живот;
- 3) да одбие напад на објект или личност што се обезбедува и
- 4) да се спречи бегство на лице затечено во вршење на кривично дело за кое е

пропишана казна затвор во траење од најмалку пет години, како и бегство на лице лишено од слобода и лице за кое е издаден налог за лишување од слобода заради извршување на вакво кривично дело.

Член 36

Овластените службени лица кои вршат служба непосредно под раководство на одговорен работник смеат да употребат средства на присилба или огнено оружје само на негова наредба.

Член 37

Пред употребата на средството на присилба или огнено оружје во случаите од членовите 34 и 35 на овој закон, овластеното службено лице е должно да го предупреди, гласно лицето спрема кое треба да го употреби тоа средство, односно оружјето.

Член 38

Основаноста, оправданоста и правилноста на употребата на средствата за присилба или огнено оружје во секој конкретен случај ја оценува непосредно повисокиот одговорен работник.

Член 39

Ако средствата на присилба или огненото оружје се употребени во границите на овластувањата и во согласност со одредбите од членовите 34, 35 и 36 на овој закон, исклучена е одговорноста на овластеното лице кое ги употребило и на одговорниот работник кој ја наредил нивната употреба, како и на лице кое на повик на Министерството или на овластеното службено лице укажало помош во извршувањето на службените работи.

Член 40

Во вршењето на работите на безбедноста на езерата, полицајците имаат право за запрат сомнителен пловен објект, да вршат проверка на знамето, да вршат преглед на бродските исправи, да го претресат пловниот објект, како и да го гонат, заплнат и спроведат до надлежниот орган пловниот објект кој не се придржува на прописите, доколку со меѓународен договор не е поинаку предвидено.

Член 41

Граѓаните, претпријатијата и другите правни лица и органите должни се да се придржуваат на предупредувањата и наредбите што во извршувањето на работите на безбедноста, а особено во спасување на луѓето загрозени од елементарни непогоди, епидемии или од други опасности, ги издава министерот или овластените службени лица.

Член 42

Овластените службени лица се должни на барање на граѓаните да им укажуваат помош, да даваат потребни информации или да ги упатат граѓаните во контакт со други овластени органи и институции.

Член 43

Ако против работникот со посебни должности и овластувања се покрене и води кривична, прекршочна или процесна постапка заради употреба на средства на присилба или огнено оружје или заради други интервенции во вршењето на службената работа, како и учество во сообраќајна незгода со моторно возило при вршењето на работата,

Министерството ќе му обезбеди бесплатна правна помош во врска со водење на постапката.

Бесплатна правна помош Министерството ќе му обезбеди и на граѓанин кој му укажал помош на овластено службено лице во вршење на службената должност, ако против него се покрене и води кривична, прекршочна или процесна постапка, за дејствие сторено во врска со укажувањето на помошта.

IV. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА НА МИНИСТЕРСТВОТО

Член 44

Во вршењето на работите од својата надлежност, Министерството може да соработува и разменува информации со странски полициски и државни органи, организации од други држави и меѓународни организации во областа на внатрешните работи.

V. ПРАВА И ДОЛЖНОСТИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ОДБРАНА

Член 45

Работниците во Министерството за извршување на воени и други обврски од областа на одбраната, по правило, имаат воен распоред во Министерството.

Во услови на воена или вонредна состојба, заради заштита на безбедноста на Република Македонија или одржување на јавниот ред и мир кога е нарушен во поголем обем, Министерството ангажира лица со воен распоред и работни обврски во Министерството (во натамошниот текст: припадници на резервниот состав).

Припадниците на резервниот состав распоредени во полицијата носат униформа и ознаки определени за чиновите во полицијата.

Припадниците на резервниот состав кои се повикани заради извршување на работите и задачите од став 2 на овој член, остануваат на распоред во Министерството сè додека траат причините поради кои се повикани.

Член 46

Повикување на работниците на резервниот состав на обука, вежби или во случаите од член 45 на овој закон врши Министерството.

За времето додека ги извршуваат работите и задачите припадниците на резервниот состав во смисла на член 24 од овој закон имаат должности и овластувања на овластено службено лице.

Член 47

За извршување на работите и задачите на припадниците на резервниот состав им припаѓа надоместок утврден според прописите за извршување на воена обврска за служење во резервниот состав.

Средствата за надоместок од став 1 на овој член се обезбедуваат во Републичкиот буџет.

Министерот ќе донесе подзаконски прописи за начинот на повикување и ангажирање на припадниците на резервниот состав.

VI. РАБОТНИ ОДНОСИ

1. Засновање на работниот однос

Член 48

Работен однос во Министерството може да заснова лице кое покрај општите услови ги исполнува и следните посебни услови:

1) да не е осудувано за кривично дело против уставното уредување и безбедноста на Република Македонија, против стопанството, слободите и правата на човекот и граѓанинот, вооружените сили на Република Македонија, службената должност, тешки дела против животот и телото, имотот или кривично дело извршено од користољубие и нечесни побуди;

2) против него да не се води кривична постапка за кривично дело од став 1 точка 1 на овој член;

3) со правосилна пресуда да не му е изречена мерка за безбедност забрана на вршење на професија, дејност или должност додека трае таква мерка и

4) да е здравствено и психо-физички способно.

На работник кој е осуден за кривично дело од став 1 точка 1 на овој член кое се гони по службена должност или на кое му е изречена мерка за безбедност забрана на вршење на професија, дејност или должност, му престанува работниот однос во Министерството со денот на врачувањето на правосилната пресуда.

Решението за престанок на работниот однос според став 2 на овој член го донесува министерот.

Член 49

Постапката по јавен оглас за прием на лице во Министерството може да трае и подолго од времето утврдено со закон, но не подолго од три месеци.

Работен однос во Министерството без јавен конкурс, односно јавен оглас се заснова на работните места со посебни должности и овластувања од член 24 на овој закон, за стипендисти на Министерството и завршени ученици и студенти на Институцијата за школување на кадри за потребите на Министерството.

Член 50

За полицаец може да биде примено лице кое, покрај условите од член 48 став 1 на овој закон, ги исполнува и следните услови:

1) да нема наполнето 25 години живот ако за прв пат се прима на работа и

2) да има завршено IV степен на стручна подготовка.

За работни места во полицијата за кои со акт за систематизација на работните места во Министерството е пропишана виша или висока стручна подготовка може да се прими на работа и лице постаро од 25 години живот.

Член 51

За извршување на одредени работи на полицијата може да се заснова работен однос на одредено време со лице кое претходно е стручно оспособено за вршење на тие работи.

Член 52

Лице кое заснова работен однос или се распоредува на определени работни места со посебни должности и овластувања, а нема образование од областа на внатрешните работи, се упатува на стручно оспособување.

Работните места од став 1 на овој член ги определува министерот.

Времето поминато на стручното оспособување на приправниците во смисла на став 1 на овој член, се засметува во приправничкиот стаж.

Член 53

На работник кој е упатен на дополнително стручно оспособување и усовршување му се обезбедува бесплатен стан и храна, односно му се надоместуваат трошоците за превоз за доаѓање и враќање од курсот, сместување и исхрана.

Член 54

Работник кој своеволно ќе го напушти или по негова вина ќе биде исклучен од стручното оспособување и заради тоа ќе му престане работниот однос, ги надоместува трошоците направени за неговото стручно оспособување, сместување и исхрана.

Член 55

Завршените ученици и студенти на Институцијата од член 49 на овој закон кои засноваат работен однос во Министерството, како и работниците кои стручно се оспособуваат во соодветни организации од областа на образованието на сметка на Министерството, должни се да останат во работен однос во Министерството најмалку двапати повеќе од времето поминато на школување, односно оспособување, односно најмалку две години ако школувањето, односно оспособувањето траело помалку од една година.

Работник кој нема да ги исполни условите од став 1 на овој член должен е да ги надомести трошоците направени за неговото школување, односно оспособување.

2. Распоредување на работници

Член 56

Работник со решение може да биде распореден во организациона единица надвор од седиштето на Министерството на работно место кое одговара на неговата стручна подготовка заради:

- немање на работници со соодветна стручна подготовка и работна способност за конкретните работи и задачи;
- стручна помош во извршувањето на работните и задачите на подрачната организациона единица и
- поефикасно извршување на функцијата на Министерството.

Жалбата против решението од став 1 на овој член не го одлага извршувањето на решението.

На работник од став 1 на овој член кој од неоправдани причини во рок од седум дена од денот на врачувањето на решението не стапи на работа, му престанува работниот однос.

Решението за распоредување во организационата единица надвор од седиштето на Министерството задолжително се преиспитува по секоја помината година на распоредување.

Член 57

Во случај од член 56 на овој закон работникот има право на плата во висина на платата остварена во последниот месец пред распоредувањето ако тоа за него е поповолно, надомест во висина на едномесечна плата на работникот, надоместок за патни и селидбени трошоци; надоместок за одвоен живот ако не му е обезбедено сместување или стан; на секој трет месец седум дена платено отсуство и надоместок на трошоци за превоз заради посета на потесното семејство од кое работникот живее одвоено.

Кога распоредувањето трае подолго од шест месеци, на работникот му се обезбедува сместување или стан.

Член 58

Работник со посебни должности и овластувања за кој со одлука на здравствената комисија ќе се утврди дека е неспособен за вршење на работи и задачи со посебни должности и овластувања заради нарушена психофизичка или општа здравствена

способност која настапила како последица од повреда при работа или професионална болест, се распоредува на работно место кое одговара на степенот на неговата стручна подготовка и здравствена состојба.

Работникот од став 1 на овој член ги задржува сите права од работен однос кои ги имаат работниците на работното место на кои дотогаш работел и должен е да ги исполнува обврските на новото работно место.

Член 59

Психофизичката општа здравствена способност на лицата, односно работниците од член 48 став 1 точка 4 и член 58 на овој закон, ја утврдува здравствената комисија што ја образува министерот.

Здравствената комисија од став 1 на овој член ја сочинуваат: претседател, најмалку двајца лекари - специјалисти, од кои еден за интерна медицина и двајца работници на Минис-терството. Кога здравствената комисија утврдува неспособност на работник - полицаец еден од двајцата работници е од полицијата.

По потреба, здравствената комисија може да има и други лекари - специјалисти.

Начинот на работењето на здравствената комисија од став 1 на овој член го пропишува министерот во согласност со министерот за здравство.

2. Работно време, одмор и други права и обврски на вработените

Член 60

Работното време на вработените во Министерството може да трае и подолго од со закон пропишаниот максимум во работна недела, во услови кога се извршуваат неодложни работи и задачи од член 1 на овој закон или во врска со тие работи и задачи.

Член 61

Кога неодложни потреби на Министерството тоа го бараат, министерот или од него овластен работник може на работникот да му го одложи, односно прекине користењето на годишниот одмор.

Во случаите од став 1 на овој член работникот има право на надоместок на стварните трошоци настанати со одложувањето, односно прекинувањето на годишниот одмор.

Член 62

На овластено службено лице во случај на привремена неспособност за работа настаната во вршење или по повод вршењето на работите и задачите му припаѓа надоместок во висина на тековната плата за времето на отсуство од работа.

Член 63

Работникот е должен да ја чува државната, службената, воената или деловната тајна за која дознал во вршењето или по повод вршењето на работите и задачите.

За службена тајна, во смисла на овој закон, се сметаат:

1) мерки, дејствија, извештаи, документи, податоци и извори на податоци од делокруг на Министерството што се означени како службена тајна и се со соодветен степен на доверливост;

2) мерки, дејствија, извештаи, документи, податоци и извори на податоци што се однесуваат на претпријатијата и други правни лица или органи кои согласно со закон или друг пропис се означени како службена тајна и

3) податоци за внатрешната организација и работа и систематизација на работните места во Министерството.

Член 64

Обврската за чување на тајните од член 63 на овој закон трае и по престанок на работниот однос. Согласно за ослободување од обврската за чување тајна дава министерот.

Министерот ќе донесе попис за начинот на чување и заштита на документи, извештаи, податоци и други акти што со закон, друг пропис или одлука на надлежен орган се означени како државна, воена или службена тајна.

Член 65

Како кршење на работната дисциплина се смета и:

- 1) постапување спротивно на правилата и прописите на Министерството;
- 2) недавање на податоци или давање на неточни податоци што според прописите им се даваат на овластените органи, организации или граѓани;
- 3) непристојно однесување спрема странките;
- 4) неукажување правна и друга помош во рамките на своите овластувања на странката во остварувањето на нејзините законски права и правни интереси;
- 5) одбегнување на лекарски преглед заради утврдување на работната способност;
- 6) избегнување на задолжително стручно оспособување и усовршување;
- 7) противправно прибавување на лична корист во врска со вршењето на работите и задачите;
- 8) послуга или овозможување на послуга на друго лице со пари или со други работи од вредност, кои на работникот му се доверени во вршењето на работите и задачите;
- 9) вршење на дејност која е неспоива со должностите на работникот;
- 10) раководење, изразување и застапување на партиски ставови и убедувања во вршењето на работите и задачите и
- 11) извршување на дејствие што претставува кривично дело кое согласно Законот за внатрешни работи е пречка за засновање на работен однос во Министерството или извршување на дејствие кое претставува потешок прекршок против јавниот ред и мир.

Работникот може да биде привремено оддалечен од работа од Министерството кога ќе стори потешко кршење на работната дисциплина.

Во случаите на престанок на работниот однос со отказ, отказниот рок може да биде пократок од рокот утврден со закон.

Правото на отказан рок не се остварува доколку отказот се дава поради потешко кршење на работната дисциплина.

Потешките случаи на кршење на работната дисциплина заради кои работникот се оддалечува од работа, должината на отказниот рок, како и случаите кога тоа право не се остварува се пропишува со акт на министерот.

Член 66

Работниците со посебни должности и овластувања не можат да вршат дејности кои се неспоиви со нивните должности.

Член 67

Министерот може да забрани патување во странство на работник во Министерството во случаите кога е потребно заради заштита на безбедноста и одбраната на Република Македонија.

Член 68

Министерството е должно да ги осигури, за случај на смрт, телесно оштетување, или губење на работната способност, вработените кои работат на работни места со посебни должности и овластувања.

Член 69

Вработен во Министерството кој во вршењето на работите и задачите ќе го загуби животот, ќе се погребе на трошок на Министерството, а на семејството на работникот му припаѓа еднократен надомест во висина на вкупниот износ од остварените плати во последните 12 месеци.

Граѓанин кој по барање од овластено службено лице укаже помош и по тој повод биде повреден или се разболи и поради тоа потрајно остане надвор од работниот однос, односно ќе стане неспособен за работа, ги има истите права од пензиско-инвалидско и здравствено осигурување како и лицата кои претрпеле несреќа на работа.

Ако во укажувањето на помошта граѓанинот го загуби животот семејството ги има правата од став 1 на овој член и правата на пензиско осигурување како семејство на вработен на Министерството кој го загубил животот во вршењето на работите и задачите.

Член 70

Вработените во Министерството правото на штрајк можат да го остваруваат под услови битно да не се нарушува редовното извршување на работите и задачите утврдени во член 1 на овој закон.

Заради спречување на евентуални штетни последици од неизвршување на внатрешните работи за време на штрајкот, министерот или од него овластен работник е должен да обезбеди потребно функционирање на организационите единици во процесот на работата.

Врз основа на преземените мерки од став 2 на овој член, вработените се должни да постапуваат по соодветните наредби.

Доколку вработените не постапат согласно со став 3 на овој член министерот, односно овластениот работник е должен да го обезбеди остварувањето на работниот процес со заменување на соодветни работници.

Член 71

На вработените во Министерството и на други лица може во согласност со општ акт да им се доделуваат награди, благодарници или признанија.

Член 72

Поради видот, природата и сложеноста на работите и задачите што се извршуваат од работниците со посебни должности и овластувања, како и поради тежината на работите и посебните услови под кои тие се извршуваат, износот на средствата наменети за плата за извршување на тие работи и задачи се зголемува до 30%.

Член 73

Владата на Република Македонија донесува подзаконски прописи за ознаките на чиновите и условите за нивно стекнување за овластените службени лица, за униформата и ознаките на униформата, за личностите и објектите што се обезбедуваат, за употребата на средства за присилба и огнено оружје, како и за постапката и начинот на давање на стручна помош на претпријатијата и другите правни лица и на државните органи во работите на физичко-техничката заштита, посебните услови за прием на работа на лицата за вршење на физичко-техничката заштита, вршењето надзор над примената на прописите за начинот на вршење на заштитата и проверката на оспособеноста на работниците за физичка заштита во ракувањето со оружје.

Член 74

Се овластува министерот да донесе подзаконски прописи за:

- 1) вршењето на работите на Министерството;
- 2) вршењето на работите на Дирекцијата,
- 3) ознаките за обележување на граничниот појас на копно;
- 4) времето на траењето на облеката, и посебната лична опрема на полицијата;
- 5) цените на обрасците што ги издава Министерството;
- 6) начинот на постапување со привремено одземени и пронајдени предмети;
- 7) работите и задачите кои е неопходно да се извршуваат за времето на штрајкот и
- 8) други прописи утврдени со закон.

Се овластува министерот во согласност со министерот за здравство да донесе подзаконски прописи за здравствените и психофизичките способности што треба да ги исполнува лицето кое заснова работен однос во Министерството.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 75

Министерот во рок од еден месец од влегувањето во сила на овој закон ќе донесе општи акти за организација и работа и за систематизација на работните места во Министерството.

Член 76

Подзаконските прописи предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До донесувањето на прописите од став 1 на овој член ќе се применуваат постојните прописи доколку се во согласност со овој закон.

Член 77

Со влегување во сила на овој закон престанува да важи Законот за внатрешни работи („Службен весник на СРМ“ број 45/72, 8/73, 31/74, 24/80, 37/80, 24/88 и „Службен весник на Република Македонија“ број 36/91 и 19/92).

Член 78

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.